

Weervisserij

Weervisserij is een oude techniek die bijna niet meer gebruikt wordt. Vroeger werd het weer ook toegepast op het wad. Bij Anjum stond een weer voor de haringvisserij en elders op het wad werd ermee op bot, ansjovis en harder gevisht. Op de Dollard is het een traditioneel garnalen-vangtuig. Het weer staat vast op één plek. Het bouwen en onderhouden van een weer is arbeidsintensief.

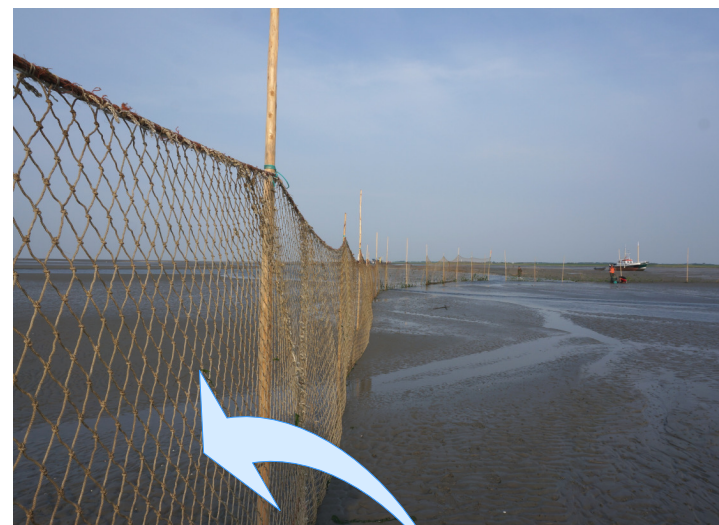
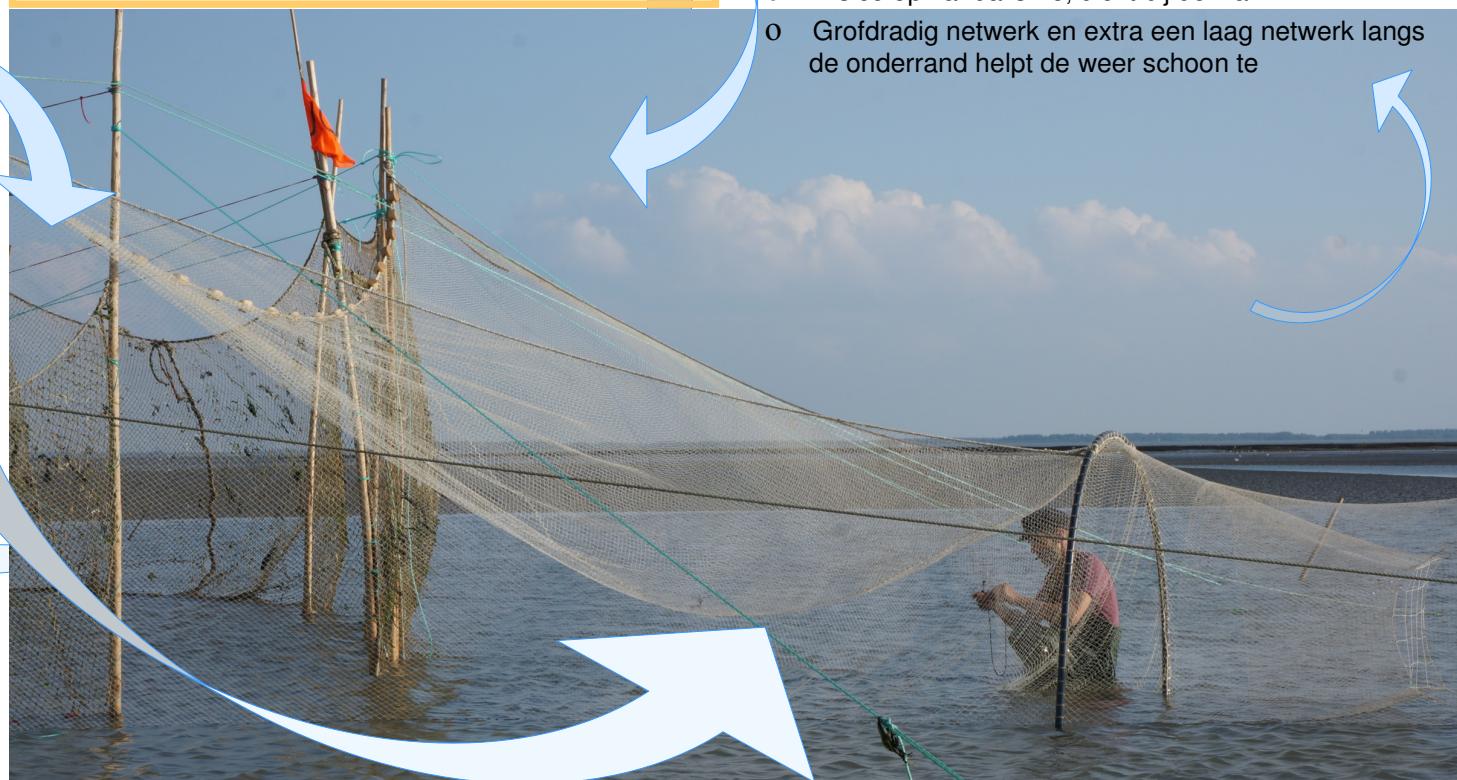
We hebben onderzocht of het haalbaar is opnieuw een weer te plaatsen op het Wad. Dan niet alleen voor visserij, maar ook voor visstandonderzoek, educatie en toerisme.

WERK IN DE VISSERIJ

Op drie plaatsen heeft tijdelijk een weer gestaan: de Bantswal, het Hornhuizewad en de Sprutel onder Schiermonnikoog. Verschillende bouwtechnieken zijn getest. De ideale plek, waar de weer goed blijft staan, er niet teveel stroming en sediment afzetting is, goed toegankelijk en waar vis is, is nog niet gevonden.

Uitkomsten bij deze plek, de Sprutel:

- o Weinig vis, dus minder geschikt voor visserij en monitoring
- o Met beter vertuilen kan de weer hier wel stand houden
- o Risico op vandalisme, dicht bij de wal
- o Grofdradig netwerk en extra een laag netwerk langs de onderrand helpt de weer schoon te

Een weer bestaat uit twee lange vleuken die de vis naar de kom geleiden. Aan het uiteinde van de kom zit een fuik of andersoortig vangtuig waarin de vis gevangen wordt. Als de weer niet vist staat de fuik open en kan de vis vrij wegzwemmen.

Argumenten voor deze plek, de Sprutel:

- o Aansluiting bij Waddensleutels project herstel natuurlijke mosselbanken. Monitoring van de vis die afkomt van de uitgezette mosselbanken.
- o Ondanks lager wal bij ZW wind, een redelijk veilige plek.
- o Vrij vlak, met een laagte voor de vangkom zodat die niet droogvalt
- o Gelijmatige bodem, vrij veel zand. Alleen de noordelijke vleuk staat deels slikkiger
- o Goed toegankelijk vanaf de wal.

In 2012 is een vrijwilligersteam samengesteld. Eerst hebben we takken gerooid in het bos in Lauwersoog. Het eerste deel van de vleuken, vanaf de vangkom, is gezet met takken. Daarmee bereik je hoogte in de vleuken, zodat een soort als harder gevangen kan worden. Met de grondboor is voor elke tak een gat geboord, waarna de tak er met de hand in gedrukt wordt. In tweede instantie is schutwant langs de takken gezet, om het dichte te maken, en de vleuken zijn met schutwant verlengd. Als vangtuig is een fijnmazig kuilnet gebruikt. De weer hield zich goed en is in augustus iets verder uitgebouwd.

Een uitzonderlijke zomerstorm uit het N-O heeft een vroegtijdig einde aan de weer gemaakt. De zuidelijke takkenvleuk lag helemaal plat. Herstel was niet mogelijk. Opnieuw veel extra werk en schade bij het afbreken van de weer. De vleuk die nog stond, stond zo stevig dat hij nauwelijks los te krijgen was. De grondsoort is enorm belangrijk voor de stabiliteit van de weer.

De takkenfuij als methode is alleen geschikt als je zeker weet dat je de weer daar meerdere jaren kunt en wilt handhaven. We hebben geëxperimenteerd met weervarianten die simpeler en mobieler zijn en bestaan uit netwerk. We weten nu dat het nog eenvoudiger en lichter kan. De beste strategie is te kiezen voor een echt mobiele weer, met een lichte constructie. Met deze methode zijn de plekken sneller af te tasten en daarmee is het geschikt om stekken met elkaar te vergelijken (monitoring). Voor toeristisch educatief medegebruik is deze methode minder geschikt, dan heb je een vaste opstelling nodig.

Opnieuw zagen we dat de weer stroming en afzetting beïnvloedt. Anders dan bij de Bantswal, waar het netwerk en de fuiken onder zandig sediment bedolven raakten, zagen we hier dat de takken enorm veel slib lieten bezinken tussen de vleuken, waardoor er een hoogte middenin de weer ontstond. Langs de takken ontstond juist een geul.

Met de fijnmazige kuil krijg je een goede indicatie van wat er zwemt. Garnalen bleken er goed mee te vangen. Dat wisten we historisch van de Dollard, maar blijkbaar wil het op het Wad ook.

Als landschapsubject trekt de weer, zo vlak bij de dijk goed in het zicht, veel bekijks.

